

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/52/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124012056
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:3124012056.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Michala Eliaša a JUDr. Milana Straku na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22. mája 2025 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín v trestnej veci odsúdeného: A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., D., trvale bytom, E. XX, F. G., D., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 9PP/82/2024 zo dňa 18.03.2025 a takto jednomyselne

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť prokurátora zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/99/2022 zo dňa 25.03.2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/35/2023 zo dňa 02.05.2023 bol A. B. odsúdený pre zločin prevádzachstva spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c), d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 9PP/82/2024 zo dňa 18.03.2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) bol odsúdený A. B. podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 415 ods. 1 Tr. por. podmienčne prepustený z výkonu vyššie uvedeného trestu. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. mu bola určená skúšobná doba v trvaní 3 roky.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote prokurátor sťažnosť, ktorú zahlásil do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po jeho vyhlásení.

Túto sťažnosť následne písomne odôvodnila už prokurátorka. Uviedla aj nasledovné (citácie):

Dôvodom podania sťažnosti je skutočnosť, že u odsúdeného A. B. v zmysle § 66 ods. 1 Trestného zákona nie je splnená materiálna podmienka podmienčného prepustenia spočívajúca v zákonnej požiadavke odôvodneného predpokladu vedenia riadneho života v budúcnosti.

Predovšetkým je potrebné poukázať na obsah a závery hodnotenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, v ktorom sa konštatuje, že resocializačná prognóza odsúdeného je menej priaznivá a riziko recidívy je stredné.

Odsúdený A. B. sa dopustil závažnej trestnej činnosti, a to zločinu prevádzachstva v zmysle § 355 Trestného zákona.

Uvedená závažná trestná činnosť odsúdeného, spolu s nepriaznivou prognózou nepochybne svedčí o tom, že v jeho prípade nemožno reálne očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život, preto je potrebné, aby uložený trest vykonal v uloženom rozsahu.

Zmysel podmieneného prepustenia nespočíva iba tom, že odsúdený bude za dobré správanie, resp. za riadne plnenie si pracovných povinností počas výkonu trestu odňatia slobody automaticky prepustený na slobodu po splnení formálnej podmienky stanovenej zákonom, teda po uplynutí zákonom ustanovenej doby výkonu trestu odňatia slobody, a to bez prihliadnutia k účelu trestu.

Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu, ako i ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a svojim správaním sa viac nedostane do kolízie so zákonom, čo však vzhľadom na ústavom prezumované stredné rizikové faktory jeho sociálneho zlyhania nie je možné očakávať.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností možno konštatovať, že u odsúdeného vykonávaný trest neplní iba resocializačnú funkciu a funkciu individuálnej a generálnej prevencie, či morálneho odsúdenia, ale predovšetkým funkciu ochrannú, kedy sa ďalším výkonom trestu u menovaného odsúdeného zabezpečuje ochrana spoločnosti. Rozhodnutie okresného súdu o jeho podmienenom prepustení z výkonu nepodmieneného trestu odňatia na slobodu za súčasného uloženia skúšobnej doby nemožno preto vyhodnotiť ako vecne správne.

Z vyššie uvedených dôvodov by v prípade odsúdeného A. B. naopak mala do popredia vystúpiť represívna zložka trestu a zabezpečiť u neho ďalší výkon uloženého trestu odňatia slobody, a ktorý by mal byť v tomto prípade uplatnený v celom jeho rozsahu.

Prokurátorka navrhla, aby krajský súd podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil a zároveň aby návrh odsúdeného o podmienené prepustenie ako nedôvodný zamietol.

K sťažnosti sa písomne vyjadril odsúdený prostredníctvom obhajcu. Uviedol aj to, že s napadnutým uznesením sa v plnom rozsahu stotožňuje a považuje ho za správne a zákonné, keďže naplnil tak formálnu, ako aj materiálne podmienky podmieneného prepustenia, ktoré sú vyžadované Trestným zákonom. Vo vzťahu k splneniu tretej zákonnej podmienky uviedol, že je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát, a teda by mu mala byť daná šanca podmieneného prepustenia. Trestný čin spáchal z dôvodu finančnej motivácie, pred súdom urobil vyhlásenie o vine, trestnú činnosť ľutuje a doteraz vykonaný trest odňatia slobody bol pre neho dostatočným ponaučením. Dostal disciplinárnu pochvalu za jeho pozitívne pracovné výsledky a čistiace práce na sektore. Po prepustení sa vráti do Čiech, kde žije jeho matka. Tu má tiež možnosť sa zamestnať v rámci automobilovej fabriky, kde je zamestnaná aj jeho matka. Je teda veľká pravdepodobnosť, že bude viesť riadny život, bude so svojou rodinou a bude zamestnaný, teda nebude mať dôvod páchať trestnú činnosť za účelom zabezpečiť si finančné prostriedky na základné životné potreby páchaním trestnej činnosti. Navrhol, aby krajský súd sťažnosť prokurátora v zmysle § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná (§ 185 Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 187 Tr. por.), na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo, pričom dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

V prvom rade krajský súd konštatuje, že predmetnou trestnou vecou sa v nedávnej minulosti už zaoberal, keď uznesením sp. zn. 2Tos/17/2025 zo dňa 25.02.2025 podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil skoršie uznesenie súdu prvého stupňa (zo dňa 12.12.2024) a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Krajský súd toto svoje rozhodnutie odôvodnil najmä tým, že súd prvého stupňa rozhodol o návrhu odsúdeného

(o jeho zamietnutí) predčasne, a to minimálne čo sa týka záveru o nesplnení prvej materiálnej podmienky. Súd prvého stupňa totiž nevykonal potrebné dokazovanie, resp. nezisťoval, či a kedy bol odsúdený

poučený o právach, povinnostiach a podmienkach výkonu väzby alebo trestu v jazyku, ktorému rozumie, a tieto svoje zistenia následne už nehodnotil v kontexte s inými dôkazmi vykonanými na verejnom zasadnutí (§ 2 ods. 12 Tr. por.), najmä čo do „prehreškov“ odsúdeného uvádzaných v hodnotení ústavu na výkon trestu. Po vrátení veci na nové konanie malo byť úlohou súdu prvého stupňa doplniť dokazovanie na verejnom zasadnutí, a to najmä vyžiadáním si písomnej správy od ústavu na výkon trestu, či a kedy bol odsúdený preukázateľne poučený o právach, povinnostiach a podmienkach výkonu väzby či trestu v jazyku, ktorému rozumie, a to najmä v smere „prehreškov“ odsúdeného uvádzaných v hodnotení ústavu na výkon trestu (teda, či mal pred ich spáchaním vedomosť o tom, že ich spáchaním poruší svoje povinnosti a podmienky výkonu väzby či trestu), alebo oboznámením osobného spisu odsúdeného, ktorý je na jeho osobu vedený v ústave na výkon trestu, a to v tej jeho časti, ktorá sa týka takéhoto poučenia. V tomto smere bol súd prvého stupňa prípadne povinný vykonať aj ďalšie dokazovanie na preukázanie tejto skutočnosti – preukázateľného poučenia odsúdeného o právach, povinnostiach a podmienkach výkonu väzby či trestu v jazyku, ktorému rozumie. Napokon malo byť úlohou súdu prvého stupňa opäť posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, a to v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. Krajský súd konštatuje, že súd prvého stupňa po vrátení veci splnil všetky jeho pokyny a dokazovanie na verejnom zasadnutí doplnil vo vyššie naznačenom smere.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa, tento správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (opätovne) rozhodoval na verejnom zasadnutí, na vykonanie ktorého mal inak splnené všetky zákonné podmienky. Odsúdený tu mal (opätovne) možnosť vyjadriť sa v prítomnosti svojho obhajcu k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré zotrval na svojom návrhu o podmiennečné prepustenie.

Preskúmaním spisového materiálu dospel v zhode s názorom súdu prvého stupňa aj krajský súd k záveru, že odsúdený spĺňal formálnu podmienku, pretože vykonal zákonom požadovanú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody (viac ako 2/3) – § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa krajský súd vyhodnotil aj správanie sa odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody a plnenie jeho povinností ako prejav polepšenia, čím bola u neho splnená aj prvá materiálna podmienka.

V tomto smere krajský súd konštatuje, že dokazovaním vykonaným na súde prvého stupňa po vrátení veci na nové prejednanie a rozhodnutie nebolo dostatočne preukázané, že by bol odsúdený preukázateľne poučený podľa § 50 ods. 4 Zák. č. 221/2006 Z.z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov a § 75 ods. 4 Zák. č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov o právach, povinnostiach a podmienkach výkonu väzby či trestu v takom jazyku, ktorému rozumie. Preto aj krajský súd na tieto skutočnosti ohľadom jazykovej bariéry a nedostatočného poučenia o právach a povinnostiach prihliadol pri hodnotení splnenia tejto zákonnej podmienky.

Rovnako tak ani krajský súd nepovažoval túto zákonnú podmienku za nesplnenú len preto, že odsúdený má mať čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti. Ústavom na výkon trestu poukazovaná argumentácia ohľadom finančnej motivácie odsúdeného ani podľa názoru krajského súdu neznamená, že sa tým snaží zbaviť viny, resp. že tým ospravedlňuje spáchanie trestnej činnosti, ale naopak odsúdený takýmto vyjadrením v podstate iba vysvetlil dôvody (okolnosti) jej spáchania. Napokon odsúdený spáchanie trestnej činnosti v tomto konaní už opakovane oľutoval a vyhlásil svoju vinu aj v základnom trestnom konaní, pričom neexistujú pochybnosti o účelovosti takéhoto jeho konania.

Podľa názoru krajského súdu tiež len čiastočne kritický postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti nemôže byť jediným dôvodom pre záver, že by nespĺňal prvú materiálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie. K tomu je napokon potrebné dodať, že prokurátor v písomných dôvodoch sťažnosti nesplnenie tejto zákonnej podmienky výslovne nenamietal (keď jeho sťažnostná argumentácia sa týkala len nesplnenia tretej zákonnej podmienky, resp. druhej materiálnej podmienky).

Pokiaľ ide o sťažnostné námietky prokurátora v tom smere, že u odsúdeného nebola splnená druhá materiálna podmienka pre jeho podmiennečné prepustenie, s týmito sa krajský súd po preskúmaní veci nestotožnil, pričom v plnom rozsahu poukazuje na správne a aj vyčerpávajúce odôvodnenie rozhodnutia

súdu prvého stupňa. K tomu krajský súd dodáva, že splnenie predovšetkým tejto zákonnej podmienky je predmetom dokazovania na verejnom zasadnutí a v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. súd hodnotí dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, a to jednotlivo i v ich súhrne.

V tejto súvislosti podľa názoru krajského súdu nemožno opomenúť to, že odsúdený vyjadril cieľ po prepustení na slobodu viesť už riadny život, ktorý prezentoval aj pred súdom prvého stupňa. Odsúdený tiež počas doterajšieho výkonu trestu nadobudol pozitívne pracovné návyky, pričom za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení pracovných povinností bol aj disciplinárne odmenený. Odsúdený má tiež vybudované dostatočné sociálne zázemie, pričom počas výkonu trestu odňatia slobody ho materiálne podporovala aj jeho blízka rodina, s ktorou aj udržiaval kontakt všetkými dostupnými prostriedkami.

Jediným významnejším „negatívom“ vo vzťahu k vyššie uvedenému záveru o splnení aj druhej materiálnej podmienky by sa mohlo javiť to, že u odsúdeného ústav na výkon trestu konštatoval stredné riziko recidívy s menej priaznivou resocializačnou prognózou.

Avšak ani podľa názoru krajského súdu vo vzťahu k osobe odsúdeného nemožno jednoznačne konštatovať, že by jeho náprava mohla byť podstatne sťažená. Odsúdený bol doposiaľ súdne trestaný len jedenkrát a uložený trest aktuálne vykonáva. Vo výkone trestu odňatia slobody je tak po prvýkrát.

Pokiaľ teda ide o splnenie druhej materiálnej podmienky, aj krajský súd dospel k záveru, že všetky vyššie uvedené pozitívne „poznatky“ o odsúdenom sú v zásade pozitívnymi predpokladmi pre jeho úspešnú resocializáciu a výrazne znižujú riziko opätovného spáchania trestnej činnosti. Tieto poznatky sú podľa názoru krajského súdu významnejšieho charakteru ako konštatovanie ústavu na výkon trestu, že odsúdený len čiastočne plní stanovený program zaobchádzania (aj pre vyššie konštatovaný čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti). Navyiac hodnotenie ústavu na výkon trestu na toho-ktorého odsúdeného (a jeho závery) má pre konajúce súdy vždy len odporúčací charakter.

Pri komplexnom vyhodnotení všetkých vyššie uvedených skutočností aj krajský súd dospel k záveru, že odsúdený nebude po prepustení na slobodu odkázaný na páchanie trestnej činnosti. Tiež sa krajský súd stotožnil s konštatovaním súdu prvého stupňa, že riziko recidívy je u odsúdeného eliminované najmä jeho prezentovaným odhodlaním viesť po prepustení na slobodu už riadny život, ktoré je možné hodnotiť ako úprimné.

Preto je aj podľa názoru krajského súdu možné a dôvodné dať odsúdenému šancu preukázať, že sa napravil pred vykonaním celého trestu odňatia slobody.

Prokurátorovi je síce možné dať za pravdu, že neexistuje „záruka“, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život, ale takúto istotu súdy rozhodujúce o podmienkach prepustenia prakticky nemajú ani nemôžu mať nikdy. Súčasne ale nebolo možné prisvedčiť prokurátorovi v tom, že pre takýto záver nebolo možné mať ani dôvodný predpoklad. Z písomného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa, vrátane vyššie uvedených dôvodov rozhodnutia krajského súdu, práve naopak takýto dôvodný predpoklad jednoznačne vyplýva.

Krajský súd napokon považuje aj určenie skúšobnej doby v trvaní 3 roky za primerané a zákonné vzhľadom na osobu odsúdeného, závažnosť spáchanej trestnej činnosti a ostávajúci zvyšok trestu odňatia slobody (do 02.08.2025). Podľa názoru krajského súdu sú takto súdom prvého stupňa „určené podmienky“ podmienčného prepustenia spôsobilé dovŕšiť nápravu odsúdeného aj na slobode a sú taktiež schopné dostatočne eliminovať možnosti opakovania protiprávneho konania odsúdeného pod hrozbou vykonania si celého zvyšku trestu odňatia slobody.

Z vyššie uvedených dôvodov rozhodol krajský súd tak, že sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože odsúdený spĺňal všetky zákonné podmienky na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.